

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на

гл. ас. д-р Валентин Иванов Вълчев, дм

във връзка с конкурс за академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.4. Обществено здраве, специалност „Физиология с физиология на спорта“, за нуждите на катедра „Физиология и биохимия“. Конкурсът е публикуван в ДВ бр. 26 /30.03.2021г.

1. **Dimitrova V., Yordanova I., Pavlova V., Valchev V., Gospodinov D., Parashkevova B., Balabanov Ch., A case of Neurofibromatosis – type I., Journal of IMAB - Annual Proceeding (Scientific Papers), 2008, 14 (1) : 63 – 67**

Resume: Neurofibromatosis (NF) is a term that has been applied to a variety of related syndromes, characterized by neuroectodermal tumors arising within multiple organs and autosomal-dominant inheritance. Neurofibromatosis type I (NF-1), known as well as Recklinghausen's disease, is the most common type of the disease accounting 90% of the cases. We present a case of 52-year-old men with NF-1. The disease started in childhood with the appearance of multiple hyperpigmented skin macules. At the age of 46 a lot of cutaneous tumors appeared and started growing bigger all over the body surface. Because of a vision problem due to an upper left eyelid neurofibroma, the patient came for a clinical examination at the age of 52 years.

Резюме: Неврофиброматозата (NF) е термин, който се използва при различни свързани синдроми, характеризирани се с невроектодермални тумори, възникващи в множество органи и автозомно-доминантно унаследяване. Неврофиброматозата тип I (NF-1), известна още като болест на Реклингхаузен, е най-често срещаният вид на неврофиброматоза и

представлява около 90% от случаите. Представяме случай на 52-годишен мъж с NF-1. Заболяването започва в детството с появата на множество хиперпигментирани кожни макули. На 46-годишна възраст се появяват много кожни тумори, които започват да се разпространяват по цялата повърхност на тялото. На 52 годишна възраст, поради проблеми със зрението причинени от появата на неврофиброма на горния ляв клепач, пациентът прави първия си клиничен преглед, когато е поставена диагнозата.

2. **Dimitrova V., Valtchev V., Yordanova I., Haidudova H., Gospodinov D., Tisheva S., Keratoderma blenorrhagicum in a patient with Reiter Syndrome., Journal of IMAB - Annual Proceeding (Scientific Papers), 2008, 14 (1): 68 – 71.**

Resume: Reiter syndrome is a systemic disorder, originally defined as a triad of arthritis, urethritis and conjunctivitis. These symptoms complex usually follows an episode of either urethritis or dysentery. Skin and mucosal involvement is observed in about 10% of the cases. We present a case of Reiter's syndrome in a 55-year-old man who developed the typical skin lesions - kerathoderma blenorrhagicum. The disease started with a severe asymmetric oligoarthritis a month after the patient had urethritis. Two weeks after the onset of the arthritis red patches on the palms and plants appeared, which transformed quickly in harder and elevated plaques.

Резюме: Синдромът на Reiter е системно заболяване, първоначално дефинирано като триада от артрит, уретрит и конюнктивит. Този комплекс от симптоми обикновено е последван от уретрит или дизентерия. Засягане на кожата и лигавиците се наблюдава в около 10% от случаите. Представяме клиничен случай на синдром на Reiter при 55-годишен мъж, развил типичните кожни лезии – kerathoderma blenorrhagicum. Заболяването започва

с тежък асиметричен олигоартрит месец след като пациентът е имал уретрит. Две седмици след появата на артрит се появяват червени петна по дланите и стъпала, които бързо се трансформират в по-твърди и надигнати плаки.

3. **Valtchev V., Simeonova V., Gospodinov D., Yordanova I., Dimitrova V., Pavlova V., Konova E., Popovska S., Stamenov B., Sneddon Syndrome., Journal of IMAB - Annual Proceeding (Scientific Papers), 2008, 14 (1) : 72 – 75.**

Resume: Sneddon's syndrome is usually characterized by the association of an ischemic cerebrovascular disease and a widespread livedo reticularis. The incidence of Sneddon syndrome is 4/1000 000. We present 42-year-old woman with livedo reticularis, recurrence ischaemic cerebrovascular accidents, two repetitive miscarriages and positive anti-2GPI antibodies. Skin biopsy specimens reveal inflammatory changes of small- to medium-sized arteries and subendothelial proliferation and fibrosis. The diagnosis Sneddon syndrome is confirmed by skin biopsy, and MR evidence. We suggest that anti-2GPI antibodies may be pathophysiologically related to the clinical manifestation observed in some patients with Sneddon syndrome.

Резюме: Синдромът на Sneddon обикновено се характеризира исхемична цереброваскуларна болест и широко разпространен livedo reticularis. Честотата на синдрома на Sneddon е 4/1 000 000. Представяме клиничен случай 42-годишна жена с livedo reticularis, с повтарящи се исхемични мозъчно-съдови инциденти, два аборта и положителни анти-2GPI антитела. Биопсията на кожни проби показва възпалителни промени на малки до средни артерии и субендотелиална пролиферация и фиброза. Диагнозата синдром на Sneddon се потвърждава от биопсия на кожата и характерни промени на ЯМР. Предполагаме, че анти-2GPI антителата могат да бъдат

патофизиологично свързани с клиничната проява, наблюдавана при някои пациенти със синдром на Sneddon.

4. Yordanova I, Valtchev V, Drenovska K, Gospodinov DK, Vassileva S. Herpes gestationis, J of IMAB. 2014 Oct-Dec;20(6):552-55

Resume: Herpes gestationis, also known as pemphigoid gestationis (PG) is an extremely rare autoimmune bullous dermatosis of the gestation and postpartum period. The disease was originally named herpes gestationis on the basis of the morphological herpetiform feature of the blisters. We report a 21-year-old woman, pregnant in the third trimester, who presented with a pruritic bullous cutaneous eruption of two weeks duration. The disease started with a red plaque in the abdominal area accompanied by mild itching. Soon after, blisters appeared and affected almost the entire body. Physical examination revealed a primiparous woman in good general state, pregnant in 36 weeks of gestation. The skin changes affected the abdomen, back of the trunk, upper and lower extremities, hands and feet. They were manifested by a polymorphous eruption, consisting of erythematous urticaria-like plaques, small tense vesicles and multiple excoriations. Mucous membranes were not affected. Routine laboratory examinations were within normal limits. Direct immunofluorescence (DIF) on perilesional skin showed linear deposition of IgG (++) and C3 (++) at the cutaneous basement membrane zone (BMZ). Indirect immunofluorescence (IIF) on human esophagus substrate revealed circulating IgG anti-BMZ antibodies at a titer of 1:80. ELISABP180 NC16A was strongly positive. The diagnosis of PG was confirmed and a treatment with systemic methylprednisolone 60 mg/day was initiated, later gradually tapered to 20 mg/day, together with topical corticosteroids. As a result, on the 10th day of the treatment we already achieved significant improvement with reduction of erythema and itching, absence of new

skin lesions. The pregnancy ended in term with successful childbirth. No flare of the skin disease was observed in the puerperal period.

Резюме: Херпес гестационис, известен още като пемфигоид гестационис (PG) е изключително рядка автоимунна булозна дерматоза на гестационния и следродилния период. Първоначално болестта е кръстена херпес гестационис на базата на морфологичната херпетиформена форма на мехурите. Представяме клиничен случай на 21-годишна жена, бременна в третия триместър, която се оплаква от сърбящи булозни кожни обриви с давност от две седмици. Заболяването започва с червена плака в коремната област, придружена от лек сърбеж. Скоро след това се появяват мехури и те засегат почти цялото тяло. Физикалният преглед показва първеския, жена в добро общо състояние, бременна в 36 гестационна седмица. Кожните промени засягат корема, задната част на гърба, горните и долните крайници, ръцете и краката. Те се проявяват чрез полиморфни обриви, състоящи се от еритематозни уртики, подобни на плаки, малки напрегнати везикули и множество ексориации. Лигавиците не са засегнати. Рутинните лабораторни изследвания бяха в нормални граници. Директната имунофлуоресценция (DIF) върху перилезионалната кожа показва линейно отлагане на IgG (++) и C3 (++) в зоната на кожната базална мембрана (BMZ). Индиректната имунофлуоресценция (IIF) върху субстрата на човешкия хранопровод разкри циркулиращи IgG анти-BMZ антитела при титър 1:80. ELISABP180 NC16A беше силно положителен. Диагнозата PG е потвърдена и е започнато лечение със системен метилпреднизолон 60 mg / ден, по-късно постепенно намаляващо до 20 mg / ден, заедно с локални кортикостероиди. В резултат на 10-ия ден от лечението вече постигнахме значително подобрене с намаляване на еритема и сърбеж, няма поява на нови кожни лезии. Бременността завърши в срок с успешно раждане. В периода на раждането не се наблюдава влошаване на кожното заболяване.

5. Zisova L., Chokoeva A., Sotiriou E., Valtchev V., Gospodinov D.,
Onychomycosis and children – a multicenter study, Acta medica bulgarica
01/2015; XLII (1):23-33.

Resume: Onychomycosis is a chronic disease caused by dermatophytes, yeasts and molds, which leads to destruction of the nail plate of the fingernails and toenails. The incidence of onychomycosis in children is considerably smaller compared with that in adults. Onychomycosis in children under 6 years of age is particularly unusual. The trauma and the hyperhidrosis after puberty are the major predisposing factor for fungal nail infection in childhood. Some systemic diseases and congenital syndromes have a crucial role for the development of onychomycosis in children. Wearing infected socks and shoes of other family members, family history for fungal infection of the nails, reduced hygiene and onychophagia are other important predisposing factors. Dermatophytic species *Trichophyton rubrum*, *Trichophyton mentagrophytes* and *Epidermophyton floccosum* are the most frequent causative agents of onychomycosis in adults and much less common yeast of the genus *Candida*. A retrospective study for a period of 11 years was performed (2003-2013) investigating 292 children aged 0 to 18 years with proven onychomycosis (123 - from Plovdiv, Bulgaria, 94 - from Pleven, Bulgaria, and 75 - from Thessaloniki, Greece). *Candida albicans* was the main etiologic agent in onychomycosis in children under 18 years of age, according to the performed retrospective study. The diagnose was made by direct microscopic examination and fungal culture on Sabouraud agar media.

Резюме: Онихомикозата е хронично заболяване, причинено от дерматофити, дрожди и плесени, което води до унищожаване на нокътната плочка на ноктите на ръцете и ноктите на краката. Честотата на онихомикозата при деца е значително по-малка в сравнение с тази при възрастни. Онихомикозата при деца под 6 години е особено необичайна. Травмата и хиперхидрозата след пубертета са основният предразполагащ

фактор за гъбична инфекция на ноктите в детска възраст. Някои системни заболявания и вродени синдроми имат решаваща роля за развитието на онихомикозата при децата. Носенето на заразени чорапи и обувки на други членове на семейството, фамилната анамнеза за гъбична инфекция на ноктите, намалена хигиена и онихофагия са други важни предразполагащи фактори. Дерматофитни видове *Trichophyton rubrum*, *Trichophyton mentagrophytes* и *Epidermophyton floccosum* са най-честите причинители на онихомикозата при възрастни и много по-рядко срещаните дрожди от рода *Candida*. Извършено е ретроспективно проучване за период от 11 години (2003-2013 г.), изследващо 292 деца на възраст от 0 до 18 години с доказана онихомикоза (123 – от Пловдив, България, 94 – от Плевен, България, и 75 – от Солун, Гърция), *Candida albicans* е основният етиологичен агент при онихомикозата при деца под 18 години, според проведеното ретроспективно проучване. Диагнозата е поставена чрез директно микроскопско изследване и гъбична култура върху агарова среда на Sabouraud.

6. Yordanova I, Valtchev V, Gospodinov D, Vassileva S. IgA linear bullous dermatosis in childhood. J of IMAB. 2015 Oct-Dec;21(4):1012-1014.

Resume: IgA linear bullous dermatosis, also known as chronic bullous dermatosis of childhood, is an autoimmune disease which may be idiopathic or drug-induced. The disease affects children and adults. We present a 4 years old girl with itchy polymorphic eruptions. The skin rash was presented by bullous-erosive rosette-like lesions with reddish-brown crust in the center, distributed on the skin of the face, trunk and extremities. The vesicles were filled with serous and hemorrhagic content. Laboratory examinations were within normal values according the age. Histopathological examination of the lesional skin revealed sub epidermal blister. Direct immunofluorescence of perilesional skin demonstrated linear deposition of IgA in the basement membrane. Systemic treatment with Methylprednisolon and

Clarithromycin was applied with satisfactory effect. The patient is under observation.

Резюме: IgA линейна булозна дерматоза, известна още като хронична булозна дерматоза в детска възраст, е автоимунно заболяване, което може да бъде идиопатично или индуцирано от лекарства. Заболяването засяга деца и възрастни. Представяме клиничен случай на 4-годишно момиче със сърбящи полиморфни обриви. Кожният обрив беше представен от булозно-ерозивни розови лезии с червеникаво-кафява круста в центъра, локализирани върху кожата на лицето, гърба и крайниците. Везикулите бяха изпълнени със серозно и хеморагично съдържание. Лабораторните изследвания са в рамките на нормални стойности според възрастта. Хистопатологичното изследване на лезията на кожата разкри суб-епидермален блистер. Директната имунофлуоресценция на перилезионалната кожа демонстрира линейно отлагане на IgA в базалната мембрана. Прилага се системно лечение с Метилпреднизолон и Кларитромицин със задоволителен ефект. Пациентът е под наблюдение.

7. **Valtchev V., Gantcheva M. HIV-Associated Sarcoma Kaposi in an Athlete, Acta morphologica et anthropologica, Institute of Experimental Morphology, Pathology and Anthropology with Museum Bulgarian Anatomical Society, Sofia, 2017, 24 (3-4):44-46.**

Resume: We present a case of a 26-year-old homosexual male, an athlete, diagnosed with a HIV-associated Kaposi's sarcoma. We want to point that HIV is worldwide infection, also seen in Bulgaria and to stress that Kaposi's sarcoma is one of the leading sign of AIDS.

Резюме: Представяме клиничен случай на 26-годишен хомосексуален мъж, спортист, диагностициран със сарком на Капоши и ХИВ. Искаме да отбележим, че ХИВ е инфекция в световен мащаб, наблюдавана и в

България и да подчертаем, че саркома на Капоши е един от водещите диагностични белези на СПИН.

8. **Valtchev V., Protective role of selenium in patients with psoriasis, Oxidation communications, Scientific Bulgarian Communication, 2020, 730-734.**

Resume: The imbalance into oxidants and antioxidants leads to the condition called oxidative stress. The oxidative stress is considered as one of the etiopathological factors for development and /or exacerbation of psoriasis. Therefore we undertook this study to determine protective role of selenium in oxidative stress in patients with psoriasis. A total of 18 patients were examined in the study. They were all men with diagnosed psoriasis. The subjects ranged in age from 25 to 30 years. They were divided into 2 groups of 9 people at random. The first group was given 100 µg of selenium daily and topical therapy. The second group of 9 people was treated with topical therapy only. The results show that in the group of patients with psoriasis treated with topical therapy and selenium augmentation after 3 months they are in a better condition of psoriasis compared with patients in the second group who were treated only with topical therapy.

Резюме: Дисбалансът в човешкият организъм между оксиданти и антиоксиданти води до състояние, наречено оксидативен стрес. Оксидативният стрес се счита за един от етиопатологичните фактори за развитие и / или обостряне на псориазис. С цел да докажа дали тази теория е приложима си поставих за задача да определя защитната роля на селена при оксидативен стрес при пациенти с псориазис. В проучването са изследвани общо 18 пациенти – само мъже с диагностициран псориазис, на възраст от 25 до 30 години. Те бяха разделени на случаен принцип в 2 групи състоящи се от по 9 души. Първата група беше лекувана с 100 mg селен дневно и локална антипсориазична терапия. Пациентите от втората група

получаваха само локална антипсориазична терапия. Резултатите показват, че в групата на пациентите с псориазис, лекувани с локална терапия и аугментация със селена след 3 месечно лечение, състоянието на псориазис е много по-добро, в сравнение с пациентите от втората група, лекувани само с локална терапия

9. Zisova L., Valchev V., Kasabov G., Erythrasma in athletes and football players, Wiener Medizinische Wochenschrift, 2020 online

Resume: Erythrasma is a superficial skin infection that presents with red-brown, flaky macules. It is caused by the Gram-positive bacteria *Corynebacterium minutissimum*. The purpose of our study is to investigate the prevalence and incidence of erythrasma in active sportsmen, i.e., athletes and football players, comparing the results with the incidence of the disease in the general population. Methods A total of 140 sportsmen, 110 male athletes and 30 football players, were examined by clinical examination, microscopic examination (Gram staining), and Wood's lamp examination. Results Erythrasma was diagnosed in 39% (43) of the athletes and in 40% (12) of the football players studied. Inguinal folds were found to be most commonly affected. The disease was often localized to more than one area. This erythrasma study conducted in Bulgaria is the first in active athletes. The worldwide prevalence of erythrasma in the general population varies from 4 to 15%. Conclusion It was found that the incidence of erythrasma is high in men actively involved in sports. The results obtained are explained by the presence of many factors predisposing for the development of this disease in the athletes.

Резюме: Еритразма е повърхностна инфекция на кожата, която се представя с червено-кафяви, люспести макули. Причинява се от грам-положителните бактерии *Corynebacterium minutissimum*. Целта на нашето изследване е да се проучи разпространението и честотата на еритразма при активни спортисти – лекоатлети и футболисти, като се сравнят резултатите с честотата на

заболяването в общата популация. Методи: Изследвахме общо 140 спортисти мъже, от тях 110 лекоатлети и 30 футболисти, чрез клиничен преглед, микроскопско изследване (оцветяване по Грам) и изследване на лампата на Ууд. Резултати: Еритразма е диагностициран при 39% (43) от лекоатлетите и при 40% (12) от изследваните футболисти. Установено е, че ингвиналните гънки са най-често засегнати. Болестта често е локализирана в повече от една област. Това проучване за еритразма, проведено в България, е първото при активни спортисти. Световната разпространение на еритразма в общата популация варира от 4 до 15%. Заключение: Установено е, че честотата на еритразма е висока при мъже, които активно се занимават със спорт. Получените резултати се обясняват с наличието на много фактори, предразполагащи за развитието на това заболяване при спортистите.

10. Valtchev V., Skin inflammatory conditions in athletes, Oxidation communications, Scientific Bulgarian Communication, 2020, 2 online.

Resume: An athlete's skin is particularly susceptible to a wide array of repetitive physical and environmental stressors that challenge the skin's protective function. The aim of this study was to determine the number of active athletes consulted by a dermatologist at an outpatient clinic and to find out how many of these patients had inflammatory reaction of the skin (contact dermatitis and sunburn). Prospective study of athletes consulted by dermatologist at an outpatient clinic for the period 2016 – 2018 was carried out. For a period of 2 years, 135 patients had inflammatory reaction of the skin, 89 (66%) of them were actively engaged in sports both professionally and unprofessionally. Of all 89 athletes, who visited a dermatologist after inflammatory reaction of the skin, 23 (26%) – 4 women and 19 men had contact dermatitis and 66 (74%) – 26 women and 40 men had sunburn. It has been concluded that the role of the dermatologist is crucial not only for the diagnosis and treatment of various skin diseases in athletes, but also for the

prevention of these conditions. Prospective study of the incidence of athletes with inflammatory skin conditions has not been conducted in Bulgaria so far.

Резюме: Кожата на спортиста е особено податлива на широк спектър от повтарящи се физически и екологични стресори, които повлияват защитната функция на кожата. Целта на това проучване беше да се определи броят на активните спортисти, консултирани от дерматолог в амбулатория и да се установи колко от тези пациенти имат възпалителна реакция на кожата (контактен дерматит и слънчево изгаряне). Проведено е проспективно проучване на спортисти, консултирано от дерматолог в амбулатория за периода 2016 – 2018 г. За период от 2 години 135 пациенти имат възпалителна реакция на кожата, 89 (66%) от тях активно се занимават със спорт както професионално, така и непрофесионално. От всички 89 спортисти, посетили дерматолог с възпалителна реакция на кожата, 23 (26%) – 4 жени и 19 мъже са имали контактен дерматит, а 66 (74%) – 26 жени и 40 мъже са имали слънчево изгаряне. Заключено е, че ролята на дерматолога е решаваща не само за диагностицирането и лечението на различни кожни заболявания при спортисти, но и за профилактиката на тези състояния. Проспективно проучване на честотата на спортистите с възпалителни кожни състояния досега не е провеждано в България.

11. Вълчев В. Спортни инфекциозни дерматози, Medical magazine, 2014, 8:48-49.

Резюме: Професионалните спортисти са изложени на голям риск от появата на кожни инфекции. Честите измивания на кожата след тренировка, допринасят за нарушения във водно-липидната мантия, това е една от причините за развиване на бактериални и микотични заболявания. Използването на общи душеве и фитнес зали, повишават риска от заразяване с вируси, бактерии и гъбички.

Resume: Professional athletes are at high risk of developing skin infections. Frequent washing of the skin after exercise contributes to disorders in the water-lipid mantle; this is one of the reasons for the development of bacterial and fungal diseases. The use of shared showers and gyms increases the risk of infection with viruses, bacteria and fungi.

12. Николова М., Вълчев В., Ранков Кр., Алексиева Д., Дихателни нарушения по време на сън при тежкоатлети. По някои актуални проблеми на физическото възпитание. Сборник, НСА Прес. 2014, 90-99.

Резюме: Целта на настоящото изследване беше да установи обективно разпространеността на нарушенията на дишането по време на сън сред сумисти. В предишно изследване установихме субективно превалиране на дихателни нарушения по време на сън при атлети от спортове борба, джудо и сумо. В изследването участваха 10 сумо атлети. За скрининг посредством анкетен метод атлетите попълваха специално модифициран за целта въпросник за нарушения на съня. Инструменталното изследване представляваше пълна стандартна полисомнографска(PSG) регистрация чрез система Miniscreen Pro. Анкетният метод беше показал вероятност за наличие на дихателни нарушения по време на сън при съответно 65% - сумо, 44% - борба, 50% - джудо. От проведената полиомнография само на сумистите се установи наличие на ранни промени, показващи тенденция за развитие на дихателно нарушение по време на сън на по-късен етап. Изследването представя и обсъжда наличието на дихателни нарушения по време на сън при тежкоатлети. Системното проследяване и подходящото лечение в случаите на наличие на такива ще подобри процесите на спортното възстановяване и представяне.

Resume: The objective of this study was to objectively determine the prevalence of sleep-disordered breathing among sumo wrestlers. In a previous study, we found a subjective prevalence of sleep-disordered breathing in wrestling, judo and sumo athletes. The study involved 10 sumo athletes. At the screening performed by the questionnaire method, the athletes filled in a specially modified questionnaire for sleep disorders. The instrumental examination was a complete standard polysomnographic (PSG) registration using the Miniscreen Pro system. The questionnaire method showed a probability of respiratory disorders during sleep in 65% sumo, 44% wrestling, and 50% judo athletes. From the polymnography performed, only the sumo wrestlers were found to have early changes, showing a tendency to develop a respiratory disorder during sleep at a later stage. The study presents and discusses the presence of respiratory disorders during sleep in heavy athletes. Systematic follow-up and appropriate treatment, if any, will improve the processes of sports recovery and performance.

13. Чумпалова П., Вълчев В., Коморбидност на шизофрения и употреба на канабиноиди, Medical magazine, 2014, 7:102-104.

Резюме: Злоупотребата/зависимостта с психоактивни вещества е често срещана при различните психични разстройства. Честотата при пациенти с шизофрения е висока. Коморбидността на злоупотребата/зависимостта с психоактивни вещества и шизофренията влияе върху хода на болестта, релапсите, качеството на живот, смъртността и кърмплайнса към лечението. Най-голям интерес има към канабиноидите. Съвременните открития за функционирането на канабиноидните рецептори, поднови интереса към тази връзка.

Resume: Psychoactive drug abuse/dependence is common in various mental disorders. The incidence in patients with schizophrenia is high. Comorbidity of psychoactive drug abuse/dependence and schizophrenia affects the course of the

disease, relapses, quality of life, mortality and treatment compliance. The greatest interest is in cannabinoids. Modern discoveries about the functioning of cannabinoid receptors have renewed the interest in this regard.

14. Вълчев В., Лечение на Verruca vulgares с течен азот и рецидиви, Medical magazine, 2014, 9:48-49.

Резюме: Целта на това проучване е да проследи ефекта от лечението на Verruca vulgares с течен азот при атлети и честотата на рецидивите. Материал и методи: Бяха изследвани 70 атлети на възраст от 18 до 30 години. Изводи: Настоящото проучване показва, че след лечението с течен азот при 19,04% от атлетите в рамките на една година се наблюдава рецидив на веруките.

Resume: The objective of this study is to monitor the effect of treatment of Verruca vulgaris with liquid nitrogen in athletes and the frequency of relapses. Material and methods: 70 athletes aged 18 to 30 years were included in the study. Conclusions: This study shows that after treatment with liquid nitrogen for one year, there is a recurrence of verrucous in 19.04% of athletes.

15. Вълчев В., Студови дерматози на долни крайници, Medical magazine, 2014, 11:58-59.

Резюме: Поради големият брой на дерматологични заболявания при атлети, които участват в спорни състезания в студени атмосферни условия, е необходимо да се направи класификация. Като цяло, зимни спортове имат предимството до голяма степен, че няма директен контакт между спортистите и е по-малък риск за предаване на бактериални и/или вирусни инфекции в сравнение с други спортове.

Resume: Due to the large number of dermatological diseases in athletes participating in sports competitions in cold weather, it is necessary to make a classification. In general, winter sports have the great advantage that there is no direct contact between athletes and there is a lower risk of transmitting bacterial and/or viral infections compared to other sports.

16. Вълчев В., Чумпалова П., Депресия и криотерапия, Medical magazine, 2015, 13:94-96.

Резюме: Афективните разстройства са заболявания със социална значивост, с голяма честота, които предизвикват сериозно нарушение на функционирането и водят до инвалидизация. Началото на заболяването е в млада възраст и при около 1/3 от пациентите протичането е с хроничен ход, с висок суициден риск, с придружаващи соматични заболявания, нарушени взаимоотношения, злоупотреба с алкохол и психоактивни вещества. Депресията е сред най-честите причини за инвалидизация в световен мащаб. Честотата на депресивното разстройство е 2 – 5 % от общата популация. Пожизнената честота е различна в различните изследвания и се движи между 10 и 20 %. Криотерапията се използва в различни области на медицината и спорта. Заболявания на опорно-двигателния апарат, ревматоиден артрит, остеохондроза, радикулит, хормонални нарушения, лечение на диабет, затлъстяване, хроничен бронхит, кожни заболявания, дерматит, псориазис, атопичен дерматит, мазна кожа на главата, заболявания на нервната система, стрес, депресия, хроничен гастрит, проблеми с потентността.

Resume: Affective disorders are diseases of social significance, with a high frequency, that cause serious dysfunction and lead to disability. The onset of the disease is at a young age and in about 1/3 of patients, the course is chronic, with a high suicidal risk, with concomitant somatic diseases, disturbed relationships,

alcohol and psychoactive drug abuse. Depression is one of the most common causes of disability worldwide. The incidence of depressive disorders is 2-5% of the general population. The lifetime rate varies in different studies and ranges between 10 and 20%. Cryotherapy is used in various fields of medicine and sports. Musculoskeletal disorders, rheumatoid arthritis, osteochondrosis, radiculitis, hormonal disorders, diabetes treatment, obesity, chronic bronchitis, skin diseases, dermatitis, psoriasis, atopic dermatitis, oily scalp, nervous system diseases, stress, depression chronic gastritis, potency problems.

17. Вълчев В., Краста при спортисти, Medical magazine, 2015, 20:46-47.

Резюме: Целта на това проучване е да се изследва разпространението на крастата при професионални спортисти. Бяха изследвани 110 мъже и 110 жени на възраст от 18 до 26 години. Краста е диагностицирана при 2,73% (3) от изследваните мъжете, а при жените не бе установен случай на краста. Причината за високата честота на краста при атлетите(мъже) е размяната на спортна екипировка по време на състезание и тренировка.

Resume: The objective of this study is to investigate the prevalence of scabies in professional athletes. 110 men and 110 women aged 18 to 26 years participated in the study. Scabies was diagnosed in 2.73% (3) of the examined male subjects, and no scabies was found in women. The reason for the high incidence of scabies in athletes (men) is the exchange of sports equipment during competition and training.

18. Вълчев В., Чумпалова П., Николов В. Диференциална диагноза между Тинеа капитис и Трихотиломания при атлети, Medical magazine, 2015, 20:60-61.

Резюме: Продължителното носенето на спортна екипировка (каска и шапка) по време на тренировка и състезание създава условия за развитие на тинеа капитис. Споделянето на каски или шапки е предпоставка за разпространяване на микозите по главата. Охлузванията и травмите на главата са входна врата за навлизане на микотичните причинители. Ролята на дерматолога е да постави точна диагноза на базата на дерматологичен преглед и лабораторни изследвания. При съмнение за трихотиломания да насочи пациента към психиатър.

Resume: Prolonged wearing of sports equipment (helmet and hat) during exercise and competitions creates the conditions for the development of tinea capitis. Sharing helmets or hats is a prerequisite for the spread of fungal infections on the head. Abrasions and head injuries are a gateway for the entry of fungal agents. The role of the dermatologist is to accurately diagnose the condition based on dermatological examination and laboratory tests. If trichotillomania is suspected, the patient should be referred to a psychiatrist.

19. Николов В., Андрейчин С., Русанова И., Вълчев. В., Гулева Д., Марина С. Дерматологична семиотика при заболявания на дихателната система, Наука Пулмология, 2015, 2(35): 37-40.

Резюме: Основните кожни прояви, свързани със заболяванията на дихателната система, са: цианоза, оточност на кожата и подлежащите мекотъканни структури, изменения на нокътната плочка, епидермални реакции от вазомоторен тип, неопластични и паранеопластични кожни промени при пулмонални тумори, хиперхидроза, ливедо или мраморираност, акроцианоза.

Resume: The main skin manifestations associated with diseases of the respiratory system are: cyanosis, swelling of the skin and underlying soft tissue structures, nail plate changes, vasomotor-type epidermal reactions, neoplastic and

paraneoplastic skin changes for pulmonary tumors, hyperhidrosis, livedo or marbling, acrocyanosis.

20. Вълчев В. Pediculosis capitis при атлети, Medical magazine, 2015, 23:50-51.

Резюме: Въшливостта е заболяване, разпространено сред хора, който са в близък контакт. Лошите хигиенни условия по време на тренировка са предпоставка за епидемии причинени от Pediculosis capitis. Рисков фактор за придобиване на въшливост са тренировките и състезанията при контактните спортове. Бяха установени 12 случая на въшливост при активни спортисти.

Resume: Lice is a common disease among people who are in close contact. Poor hygiene conditions during exercise are a prerequisite for epidemics caused by Pediculosis capitis. Exercise and competitions in contact sports are a risk factor for acquiring lice. Twelve cases of lice were identified in active athletes.

21. Вълчев В., Чумпалова П., Байчев В., Николов В., Влияе ли спорта върху астмата?, Medical magazine, 2015, 23:80-81.

Резюме: Физическите упражнения предизвикват имунологични промени. Различните проучвания по този въпрос са трудно съпоставими поради различния тип натоварване (кратки, продължителни, подготовка преди състезание), както и различните спортове (бягане, колоездене, плуване, футбол и др.). Различни проучвания намират промени в мононуклеарните кръвни клетки. Като цяло по време на интензивни упражнения се повишава броя на лимфоцитните клетки, някои автори считат, че намалява съотношението на CD4/CD8, като в края на тренировката нивата падат под нормалните. Броят на неутрофилите се повишава по време на упражнения и

продължава да расте и след приключване на физическата активност, тяхната оксидативна способност е намалена.

Resume: Physical exercises cause immunological changes. The various studies on this issue are difficult to compare due to the different types of exercises (short, long, pre-race preparation), as well as the different sports (running, cycling, swimming, football, etc.). Various studies have found changes in mononuclear blood cells. In general, during intense exercise, the number of lymphocyte cells increases, some authors believe that it reduces the ratio of CD4/CD8, and at the end of exercise levels fall below normal. The number of neutrophils increases during the exercises and continues to increase, and after the end of the physical activity, their oxidative capacity is reduced.

22. Вълчев В. Уретрит-симптоми, диагностика, лечение и профилактика. Medical magazine, 2016, 26:106-107.

Резюме: Уретритът представлява възпаление на уретрата. Заболяването е често срещано и засяга и при двата пола. Много са факторите, които могат да доведат до появата на уретрит. Най-честата причина за това заболяване са безразборните сексуални контакти. Уретритът може да бъде първичен и вторичен. При първичния възпалителният процес започва от уретрата. При вторичният инфекцията попада в уретрата от възпалителното огнище-простатната жлеза, пикочния мехур, тестисите и др.

Resume: Urethritis is an inflammation of the urethra. The disease is common and affects both sexes. There are many factors that could lead to urethritis. The most common cause of this disease are the promiscuous sexual contacts. Urethritis may be primary or secondary. In the primary urethritis, the inflammatory process starts in the urethra. In the secondary urethritis, the infection enters the urethra from the inflammatory focus, i.e. the prostate gland, bladder, testicles, etc.

23. Вълчев В., Чумпалова П. Венерофобия – 5 клинични случая, Medical magazine, 2016, 27:46-47.

Резюме: Венерофобията е заболяване, при което човек е убеден, че е носител или е заразен с полово предавана инфекция, която реално не съществува. Страхът от венерически болести (Венерофобията) може да е в резултат на: Прекарана полово преносима инфекция, въпреки пълното ѝ излекуване, Осъществен полов контакт със случаен партньор без презерватив. Венерофобите постоянно търсят симптоми на полова инфекцията. Същото правят и със сексуалните си партньорите и често е причина двойките да се разделят. Страхът, че имат полово предавана инфекция, води до главоболие, безсъние, раздразнителност, недоверие на резултатите от клиничната лаборатория, дори са готови да се съмняват в компетентността на лекаря.

Resume: Venerophobia is a disease, where the person is convinced that he/she is a carrier or is infected with a sexually transmitted infection that does not really exist. Fear of sexually transmitted diseases (Venerophobia) may result from a sexually transmitted infection, despite its complete cure; sexual contact with a casual partner without a condom. Venerophobes are constantly looking for symptoms of a sexually transmitted infection. They do the same with their sexual partners and it is often a reason for couples to separate. The fear of having a sexually transmitted infection leads to headaches, insomnia, irritability, distrust of the results of the clinical laboratory, they are even ready to doubt the doctor's competence.

24. Чумпалова П., Стоименова М., Вълчев В., Тумбев Л. Честота на шизофрения и коморбидна зависимост към психоактивни вещества, Medical magazine, 2016, 25:50-54.

Резюме: В медицината терминът коморбидност дефинира едновременното присъствие на едно или повече заболявания или разстройства, в допълнение към основното заболяване/разстройство, или ефектът от такива допълнителни заболявания или разстройства при едно и също лице. В настоящата работа понятието коморбидност визира едновременното наличие на разстройства, свързани с употреба, злоупотреба, респ. зависимост с психоактивни вещества (ПАВ) и психични разстройства. Този феномен трайно привлича научния интерес през последните две десетилетия и е един от най-дискутираните и противоречиви въпроси в областта на зависимите поведения и общата психиатрия.

Resume: In medicine, the term comorbidity defines the concomitant presence of one or more diseases or disorders, in addition to the underlying disease/disorder, or the effect of such additional diseases or disorders in the same person. In this study, the term comorbidity refers to the simultaneous presence of disorders associated with the use, abuse, psychoactive drug addiction (PDA) and mental disorders. This phenomenon has been continuously attracting scientific interest for the last two decades, is one of the most discussed, and controversial issues in the field of addictive behaviors and general psychiatry.

25. Вълчев В., Станоева Р., Скерлева Д., Николов В. Магнитотерапия на пруритуса при спортисти, Medical magazine, 2016, 32:40-43.

Резюме: Пруритусът (сърбеж) е усещане, което води до желание за чесане, изпълнението на което е свързано с определено чувство за удоволствие. Лечението на сърбежа при спортистите е дълъг процес, който изисква индивидуален подход. В ежедневната дерматологична практика този иначе толкова доказан и утвърден метод на лечение на сърбежа чрез магнитотерапия е недостатъчно използван. Това вероятно се дължи на

липсата на информация и диалог между специалистите от двете специалности, Дерматология и Физикална и Рехабилитационна Медицина.

Resume: Pruritus (itching) is a sensation that leads to a desire to scratch, the performance of which is associated with a certain feeling of pleasure. The treatment of pruritus in athletes is a long process that requires an individual approach. In everyday dermatological practice, this otherwise so much proven and established method of treating itching by magnetic therapy is insufficiently used. This is probably due to the lack of information and dialogue between specialists in the two specialties, Dermatology and Physical and Rehabilitation Medicine.

26. Вълчев В. Лаймска болест при спортисти: клиничен случай и обзор на литературата, Medical magazine, 2016, 35:28-31.

Резюме: Клиничен случай: 25-годишен мъж, активен спортист търси лекарска помощ от дерматолог по повод на обрив в областта на дясното бедро. Обрива се е появил на мястото на ухапване от кърлеж, докато е бил на състезание в чужбина. Пациента се оплаква от обща отпадналост, главоболие, субфебрилна температура и разширяващ се обрив по бедрото. Дерматологичния преглед установи erythema migrans – 8х6см. Серологичните тестове потвърдиха диагнозата Лаймска болест. Пациентът съобщава, че по време на състезание в чужбина е “имал кърлеж и сам си го е извадил”, без да съобщи на лекаря в отбора или на друго медицинско лице. След продължителен курс с антибиотици всички дерматологични симптоми отзвучаха.

Resume: Clinical case: A 25-year-old man, an active athlete, sought medical help from a dermatologist for a rash on the right thigh. The rash appeared at the site of a tick bite while he was competing abroad. The patient complained of general fatigue, headache, subfebrile temperature and an expanding rash on the thigh. Dermatological examination revealed erythema migrans, 8x6 cm. Serological

tests confirmed the diagnosis of Lyme disease. The patient reported that during a competition abroad he “had a tick and took it out himself”, without informing the team doctor or another medical person. After a long course of antibiotics, all dermatological symptoms disappeared.

27. Вълчев В., Уртикария, провокирана от физически упражнения, Medical magazine, 2017, 37:28-30.

Резюме: Уртикарията спада към хетерогенна група състояния, при които има уртикариални кожни лезии и сърбеж. Уртикария провокирана от физически упражнения се проявява от 3 до 30 минути след началото на тренировка или друго физическо натоварване. Уртикарията (копривна треска) се характеризира със сърбящи рецидивиращи обривни, розово-червени оточни плаки с избледняване в центъра (уртики). Размерът им варира от няколко милиметра до няколко сантиметра, като понякога конфлуират и формират плаки, които са преходни и те могат да засегнат всички части на кожата, включително скалпа, дланите и стъпалата.

Resume: Urticaria belongs to a heterogeneous group of conditions, where there are urticarial skin lesions and itching. Exercise-induced urticaria occurs 3 to 30 minutes after the start of the exercise or other physical activity. Urticaria (hives) is characterized by recurrent itchy rash, pink-red swollen plaques with fading in the center (urticas). Their size varies from a few millimeters to a few centimeters, sometimes confluent and forming plaques that are transient and may affect all parts of the skin, including the scalp, palms and feet.

28. Вълчев В., Argyria- сребърна болест, Medical magazine, 2017, 38:20-31.

Резюме: Argyria (Аргироза) е тъмносива пигментация на кожата, лигавиците и различни органи при продължителна употреба на сребърни препарати. Това е заболяване, от което не се умира. Среброто остава в кожата във вид на микроскопични частици, които организмът не може да изхвърли. Това изключително рядко състояние е подробно описано от Hill и Pillsbury през 1939 г., които са смятали, че е изчезнало в резултат на спирането на употребата на сребро в лекарства през устата. Въпреки това среброто се използва в локалните антисептици като например нитрат и сулфадиазин, в капки за нос, стоматологични и фотографски материали, абсорбиращи се конци, в прахове, използвани в бижута, в игли за акупунктура и добавки, следователно, може да прониква през кожата, дихателните пътища или през храносмилателния тракт.

Resume: Argyria is a dark-gray pigmentation of the skin, mucous membranes and various organs, caused by a prolonged use of silver preparations. It is a disease, from which people do not die. Silver remains in the skin in the form of microscopic particles that the body cannot eliminate. This extremely rare condition was described in detail by Hill and Pillsbury in 1939, who believed that it had disappeared as a result of stopping the use of silver in oral medications. However, silver is used in topical antiseptics such as nitrate and sulfadiazine, in nasal drops, dental and photographic materials, absorbent sutures, in powders used in jewelry, in acupuncture needles and additives, therefore, it may penetrate the skin, respiratory tract or through the digestive tract.

29. Вълчев В., Чумпалова П., Тумбев Л., Стоименова М. Кожни прояви на Булимия при спортисти: клиничен случай и обзор на литературата, Medical magazine, 2017, 39:38-41.

Резюме: Представяне на клиичен случай на мъж професионално занимаващ се с балет при които се оформя хранително разстройство, с типични дерматологични и психиатрични симптоми.

Resume: Presentation of a clinical case of a man professionally engaged in ballet dancing, in whom an eating disorder has occurred, with typical dermatological and psychiatric symptoms.

30. Вълчев В. Локализацията на стриите при жени, занимаващи се с кръгова тренировка fitcurves, физическо възпитание, спорт и кинезитерапия научно-приложни изследвания, Сборник научни доклади, НСА прес, 2017, 149-152.

Резюме: За първи път в България се провежда мащабно дерматологично изследване за локализацията на стрии при жени, занимаващи се с кръгова тренировка FitCurves. Целта на това проучване е да се установи локализацията на стриите при жени, практикуващи кръгова тренировка. Контингент на изследването: Бяха изследвани 50 жени, трениращи ежеседмично, на възраст от 14 до 56 години. Материали и методи: Всички жени бяха прегледани и разпитани за стрии по кожата. Анализ на резултатите: Локализация на стриите: по долни крайници 43 (86%) жени, по корема 8 (16%) – жени, по горни крайници 2 (4%) – жени, по гърдите 6 (12%) – жени и по гърба при 1 (2%).

Resume: For the first time, a large-scale dermatological study is being conducted in Bulgaria for the localization of stretch marks in women engaged in FitCurves circuit exercise. The objective of this study was to determine the location of stretch marks in women practicing circuit workout. Study population: 50 women aged 14 to 56 years, having daily workout, participated in the study. Materials and methods: All women were examined and interviewed for skin stretch marks. Analysis of the results: Localization of stretch marks: on the lower limbs, 43

(86%) women; on the abdomen, 8 (16%) women; on the upper extremities, 2 (4%) women; on the chest, 6 (12%) women; and on the back, 1 (2%) woman.

31. Вълчев В. Митева И. Стероидно акне при професионални и непрофесионални спортисти употребяващи системно анаболни стероиди, Medical magazine, 2017, 41:72-74.

Резюме: Акнето е заболяване, при което настъпва нарушение в космено-мастния фоликул. Акнето се характеризира с наличие на възпалителни и невъзпалителни промени на кожата. Възпалителните изменения включват наличие на папули, пустули и нодули. Невъзпалителните промени включват наличие на отворени (черни точки) и затворени (бели точки) комедони. Акнето е заболяване, което се появява в области, в които има голям брой мастни жлези. Такива области са лицето, гърдите и гърба. Патопфизиологията на акнето е многофакторна. Основна проява на акнето са себореята, образуването на комедони и възпалителни промени. Стероидното акне е една от най-често срещаните нежелани реакции при професионалните и непрофесионалните спортисти употребяващи системно анаболни стероиди.

Resume: Acne is a disease that causes a disorder in the hair follicle. Acne is characterized by the presence of inflammatory and non-inflammatory changes of the skin. Inflammatory changes include the presence of papules, pustules and nodules. Non-inflammatory changes include the presence of open (blackheads) and closed (whiteheads) comedones. Acne is a disease that occurs in areas where there are a large number of sebaceous glands. Such areas are the face, chest and back. Acne pathophysiology is multifactorial. The main manifestations of acne are seborrhea, the formation of comedones and inflammatory changes. Steroid acne is one of the most common side effects in professional and non-professional athletes using systemic anabolic steroids.

32. Тодоров А., Тодориева Д., Попова, Вълчев В., Димитрова Е. Чумпалова П. Стоименова М., Тумбев Л., Георгиев Г., Кръстева Н, Влиянието на витамин В₁₂ върху депресията и тревожността, Medical magazine, 2017, 42:80-82.

Резюме: В ежедневието ни все по-често навлязоха термините „депресия” и „тревожност”. Афективните разстройства, към които причисляваме и голямата група на депресията са заболявания с голяма социална значимост. Тревожността е психологично понятие, характеризиращо се с усещания на несигурност и общо безпокойство. Тревожните разстройства заемат една пета от прегледите в първичната здравна помощ. Важна роля в патогенезата на депресията и тревожността има витамин В₁₂. Той не се произвежда от човешкия организъм и се доставя с храната. Дефицитът му е причина за неврологичните и психичните прояви. Резултатите от световните проучвания през последното десетилетие показват ролята на витамин В₁₂ леченеито и профилактиката на депресивни и тревожни разстройства. Все по-често в ежедневието ни употребяваме „депресия“ и „тревожност“. Диапазона на тези термини е добил доста голяма ширина – от най-безобидни и тривиални до най-тежки и животозасташаващи

Resume: The terms “depression” and “anxiety” have become more common in our daily lives. Affective disorders, which include the large group of depression, are diseases of great social significance. Anxiety is a psychological concept characterized by feelings of insecurity and general anxiety. Anxiety disorders account for one-fifth of the primary care examinations. Vitamin B₁₂ plays an important role in the pathogenesis of depression and anxiety. It is not produced by the human body and is supplied with food. Its deficiency is the cause of neurological and mental manifestations. The results of global research over the past decade show the role of vitamin B₁₂ in the treatment and prevention of

depressive and anxiety disorders. We are increasingly using “depression” and “anxiety” in our daily lives. The range of these terms has become quite wide, from the most innocuous and trivial to the most severe and life-threatening ones.

33. Димитрова Е., Стоименова М., Чумпалова П., Тодоров А., Тумбев Л., Вълчев В., Невроизобразителните техники при пациенти с шизофрения, Medical magazine, 2017, 42:84-86.

Резюме: Невроизобразителни техники. Невроизобразяване или изобразяване на мозъчни структури означава използването на различни техники за пряко или косвено изобразяване на структурата, функцията, фармакологията на нервната система. Невроизобразяването се разделя в две категории: Структурно изобразяване, което разглежда структурата на нервната система и се използва за диагностициране на големи вътречерепни заболявания (като тумори) и травми. Функционално изображение, което се използва за диагностициране на метаболитни заболявания и лезии (като болестта на Алцхаймер), както и за изследване на неврологична и когнитивна психология и изграждането на мозъчно-компютърни интерфейси.

Resume: Neuroimaging techniques. Neuroimaging or imaging of brain structures means the use of various techniques for direct or indirect imaging of the structure, function, pharmacology of the nervous system. Neuroimaging is divided into two categories: Structural imaging, which examines the structure of the nervous system and is used to diagnose large intracranial diseases (such as tumors) and injuries. Functional imaging is used to diagnose metabolic diseases and lesions (such as Alzheimer’s disease), as well as to examine the neurological and cognitive psychology and the construction of brain-computer interfaces.

34. Скерлева Д., Стоянов Ст., Вълчев В. HIV-асоциирани симптоми в оториноларингологията, Medinfo, 2017, 02:48-52

Резюме: СПИН е тежко заболяване на имунната система, водещо до развитие на опортюнистични инфекции, неврологични увреждания и рядко срещани злокачествени заболявания. Цел: Да насочим вниманието на УНГ специалистите и ОПЛ към целенасочено търсене на оториноларингологичните прояви на HIV/СПИН. Материал и методи: Направихме преглед на съвременната медицинска литература, разглеждаща най-честите оториноларингологични симптоми при HIV/СПИН. Резултати и изводи: По литературни данни в около 80% от случаите се откриват оториноларингологични прояви. Те са чести, но неспецифични. Обикновено се negliжират и етиологията им остава неразпозната. Водещи са орофарингеалните симптоми, от които оралната кандидоза е на първо място. Серопозитивните често са с шийна лимфаденопатия, хроничен гноен среден отит и риносинусит. Оториноларингологът и ОПЛ трябва да е подготвен за диагностиката на такива случаи, тъй като често се оказва първия лекар, който преглежда пациент с HIV. От 2006 година центърът за контрол на болестите на САЩ препоръчва всеки пациент да бъде тестван рутинно за HIV при посещение в здравно заведение.

Resume: AIDS is a severe disease of the immune system, leading to the development of opportunistic infections, neurological damage and rare malignancies. Objective: To direct the attention of ENT specialists and GPs to a targeted search for otorhinolaryngological manifestations of HIV/AIDS. Material and methods: We reviewed the modern medical literature examining the most common otorhinolaryngological symptoms of HIV/AIDS. Results and conclusions: According to literature data, in approximately 80% of the cases, otorhinolaryngological manifestations are found. They are common but non-specific. They are usually neglected and their etiology remains unrecognized.

Oropharyngeal symptoms are leading symptoms, of which oral candidiasis comes first. Seropositive patients often have cervical lymphadenopathy, chronic purulent otitis media, and rhinosinusitis. The otolaryngologist and GP should be prepared to diagnose such cases, as they often turn out to be the first doctors to examine a patient with HIV. Since 2006, the US Center for Disease Control has recommended that every patient should be routinely tested for HIV during a visit to a health establishment.

35. Вълчев В., Употреба на амфетамини в спорта – клиничен случай, Medical magazine, 2017, 42:88.

Резюме: Представяне на клиничен случай на мъж на 19 години. Занимавал се активно с баскетбол, участвал на състезания на национално ниво, до преди 2 години, когато след травма по време на състезание, скъсал менискус на ляво коляно. Претърпял различни ортопедични и физиотерапевтични процедури. Малко след това се появили психиатрични симптоми от депресивният кръг. За да повиши издръжливостта си започнал да употребява епизодично амфетамини, което довело до промяна в поведението му- прояви на вербална агресия.

Resume: Presentation of a clinical case of a 19-year-old man. He was actively involved in basketball, participated in competitions at the national level, until 2 years ago, when after an injury during a competition, he tore the meniscus in his left knee. He underwent various orthopedic and physiotherapeutic procedures. Shortly afterwards, psychiatric symptoms of the depressive cycle appeared. To increase his endurance, he began to use amphetamines sporadically, which led to a change in his behavior: manifestations of verbal aggression.

36. Вълчев В., Чумпалова П., Димитрова А., Нанчева Д. Ниво на осведоменост за оказване на първа помощ сред студенти

занимаващи се непрофесионално с различни спортове в Минно-геоложкия университет, Адаптация на физическото възпитание и спорта на студентите към изискванията в развитието на съвременното общество, Сборник научни доклади, 2016, 154-159.

Резюме: Тъй като трите най-важни органа за живота на човека са мозъкът, сърцето и белите дробове, следните три неща трябва приоритетно да се проверят в състоянието на пострадалия: дали е в съзнание, дали диша и дали има сърдечна дейност. След гледане на презентацията за оказване на първа помощ, всеки от участващите студенти може да спаси човешки живот. В четирите групи изследвани студенти след презентацията се повишава процента на верните отговори на теста. Това показва, че те са по-осведомени и по-подготвени да реагират в ситуации изискващи оказване първа помощ. Според нас, именно в тази насока за подобряване на осведомеността на населението трябва да бъдат насочени ресурси. Колкото повече хора знаят как да окажат първа помощ, толкова повече ще бъдат оцелелите в различни животозастрашаващи ситуации.

Resume: Since the three most important organs for human life are the brain, heart and lungs, the following three things should be checked as a matter of priority in the injured person's condition: whether he/she is conscious, whether he/she is breathing and whether he/she has heart activity. After watching the presentation on first aid, each of the participating students is able to save a human life. In the four groups of students participating in the study, the percentage of correct answers to the test has increased after the presentation. This suggests that they are more informed and better prepared to respond in situations requiring first aid. In our opinion, it is in this direction that resources should be directed to improve the awareness of the population. The more people know how to provide first aid, the more will be the survivors in various life-threatening situations.

37. Вълчев В. Купероза, Medical magazine, 2018, 51:22-24.

Резюме: Куперозата е заболяване, което се характеризира с телангиектазии по кожата. Съдовите промени на кожата могат да варират съобразно индивида, неговия тип кожа, продължителността на експозиция на външни фактори (студ, слънце и др.). Съдовете могат да бъдат малко или повече разширени, с цвят, вариращ от ярко червено до виолетово и даже до синьо. Засягането много често е относително симетрична: понякога само страничните части на носа са засегнати, най-общо казано скулите и бузите са най-податливата зона. Има и случаи на изцяло засегнато лице. При куперозата понякога се наблюдава ангиоми. Появата ѝ може да бъде предхождана от усещане за парене и зачервявания. Външните климатични фактори играят важна роля, тъй като излагането на студ, на слънце или на външни температурни промени при упражняване на професия или спорт, предразполага към поява на купероза.

Resume: Couperosis is a disease characterized by telangiectasias of the skin. Vascular changes in the skin may vary according to the individual, his/her skin type, the duration of exposure to external factors (cold, sun, etc.). The vessels may be more or less dilated, with a color ranging from bright red to purple and even blue. The involvement is often relatively symmetrical: sometimes, only the sides of the nose are affected; in general, the cheekbones and cheeks are the most susceptible area. There are also cases of a completely affected face. Angiomas are sometimes seen in couperosis. Its occurrence may be preceded by a burning sensation and redness. The external climatic factors play an important role, as exposure to cold, sun or external temperature changes in the exercise of a profession or sport predisposes to the occurrence of couperosis.

38. Чумпалова П., Вълчев В., Тумбев Л., Стоименова М., Честота на сексуалната дисфункция при амбулаторни пациенти с депресия

провеждащи лечение с антипресанти от групата на SSRIs – пилотно проучване, Medical magazine, 2018, 53:94-96

Резюме: Афективните разстройства са заболявания със социална значимост, с голяма честота, които предизвикват сериозно нарушение на функционирането и водят до инвалидизация. Началото на заболяването е в млада възраст и при около 1/3 от пациентите протичането е с хроничен ход, с висок суициден риск, с придружаващи соматични заболявания, нарушени взаимоотношения, злоупотреба с алкохол и психоактивни вещества. При лечение с антидепресанти страничните ефекти могат да бъдат с различен характер и честота. Самите пациенти оценяват като най-неприятни сексуалните дисфункции (16,7%), замаяността/уморяемостта (16,5%), напъняването (11,5%), инсомнията (11,2%), гаденето (5,7%).

Summary: Affective disorders are diseases of social significance, with a high frequency, which cause serious dysfunction and lead to disability. The onset of the disease is at a young age and in about 1/3 of patients, the course of the disease is chronic, with a high risk of suicide, with concomitant somatic diseases, disturbed relationships, alcohol and psychoactive drug abuse. When treated with antidepressants, side effects may be of different nature and frequency. Patients themselves rate sexual dysfunction (16.7%), dizziness/fatigue (16.5%), obesity (11.5%), insomnia (11.2%), and nausea (5.7%) as the most unpleasant ones.

**39. Чумпалова П., Вълчев В., Тумбев Л., Стоименова М.,
Психосексуални разстройства – интердисциплинарен проблем,
Medical magazine, 2018, 53:90-93.**

Резюме: Сексуалните проблеми, които са по-често психологически, а не толкова физиологични, се наричат психосексуални разстройства. Многобройни фактори, като общото здраве на пациента, хронични

заболявания, психиатрични заболявания, психологични разстройства и социални и културални фактори, самостоятелно или в комбинация, могат да бъдат обвинени за развитието на психосексуалните дисфункции. Симптомите на тези заболявания варират за всеки индивид и се различават по пол. Тези нарушения могат да бъдат категоризирани като сексуална дисфункция, парафилия или нарушения на половата идентичност. Дерматолозите много често консултират пациенти със сексуални нарушения в рутинната си практика. Пациентите посещават дермато-венерологичен кабинет във връзка с притеснения за полово предавани инфекции, защото мнозинството от пациентите вярват, че тези сексуални проблеми са причинени от дисфункции в половите органи. Най-често пациентите с психосексуални проблеми се консултират с дерматолог, тъй като е по-малко стигматизиращо, от колкото посещението при психиатър.

Resume: Sexual problems, which are more often psychological rather than physiological, are called psychosexual disorders. Numerous factors, such as the patient's health status, chronic diseases, psychiatric diseases, psychological disorders, and social and cultural factors, alone or in combination, may be the reason for the development of psychosexual dysfunctions. The symptoms of these diseases vary from individual to individual and by sex. These disorders may be categorized as sexual dysfunction, paraphilia, or sex identity disorders. Dermatologists very often consult patients with sexual disorders in their routine practice. Patients visit dermatovenereology offices in connection with concerns about sexually transmitted infections, because the majority of patients believe that these sexual problems are caused by genital dysfunctions. Most often, patients with psychosexual problems consult a dermatologist, as it is less stigmatizing than a visit to a psychiatrist.

40. Чумпалова П., Вълчев В., Тумбев Л., Стоименова М, Спортът като средство за справяне със стреса и подобряване на адаптацията, *Medical magazine*, 2018, 53:86-88.

Резюме: Стресът е инстинктивна функция, основен модел на психиката, който подготвя тялото за физическа активност – това е положителния стрес (бий се или бягай). Ако човек няма възможността да прибегне до модела борба – бягство, т.е. да разтовари напрежението (стреса), то тогава той се превръща в дистрес, който се проявява под формата на психо-соматични симптоми и проблеми. Общият стрес представлява стресиращо жизнено събитие или ситуация – вътрешни или външни, остри или хронични, генериращи предизвикателства на които организма не може да отговори адекватно. Такива събития градиран по тежест са смърт на съпруг, развод, големи промени във финансовото състояние, до прекарване на ваканцията или празнуване на Коледа. Специфичен-неспецифичен стрес В допълнение към общия стрес като смърт на съпруг, развод, някои автори предлагат идеята, че специфичен тип личности и конфликти са свързани със специфични психосоматични заболявания. Други изследователи вярват, че неспецифична генерализирана тревожност независимо от типа на конфликта може да доведе до редица заболявания. Специфичния психичен стрес може да се дефинира като специфичен тип личност или неосъзнат конфликт, които нарушават хомеостатичното равновесие водещо до развитието на психосоматично разстройство. Първият тип такава личност е коронарния /тип А/ личност.

Resume: Stress is an instinctive function, a basic model of the psyche that prepares the body for physical activity: this is positive stress (fight-or-flight). If a person does not have the opportunity to resort to the model of struggle – flight, i.e. to relieve tension (stress), then it becomes a distress, which manifests itself as psychosomatic symptoms and issues. General stress is a stressful life event or

situation – internal or external, acute or chronic, generating challenges to which the body cannot adequately respond. Such events graded by severity are death of the spouse, divorce, major changes in financial status, until the holidays or Christmas celebrations. Specific-non-specific stress in addition to general stress such as the death of the spouse, divorce, some authors suggest that specific personality types and conflicts are associated with specific psychosomatic diseases. Other researchers believe that non-specific generalized anxiety, regardless of the type of conflict, can lead to a number of diseases. Specific mental stress may be defined as a specific type of personality or unconscious conflict that disturbs the homeostatic balance leading to the development of a psychosomatic disorder. The first type of such a person is the coronary (type A) person.

41. Митева И., Митева А., Вълчев В., Самунева М., Екологични проблеми в училищния спорт и спортно-състезателната дейност, Medical magazine, 2018, 55:64-67.

Резюме: Взаимодействията между факторите на средата и спортната дейност са сложни и двупосочни. По своя характер въздействието може да бъде такова, че да създава условия за нормална спортна дейност и същевременно да води до повишаване на адаптационните възможности спрямо вредните фактори на средата. Анализират се резултати от съвременни изследвания и мониторинг на въздействието на околната среда върху физкултурната и спортна дейност в училищата. Извеждат се екологични проблеми в спортните зали, плувните басейни и стадионите за системни занимания с физкултурна и състезателна дейност. Аргументира се значението на екологичното образование и възпитание за изграждане у учениците на научно осъзнато, ценностно и отговорно отношение към околната среда, към нейното опазване и възпроизвеждане.

Resume: Interactions between environmental factors and sports activities are complex and two-way. By its nature, the impact may be such that it creates conditions for normal sports activities and at the same time leads to an increase in the ability to adapt to the harmful factors of the environment. The results of modern research and monitoring of the impact of the environment on physical education and sports in schools are analyzed. Environmental problems are brought out in the sports halls, swimming pools and stadiums for systematic with physical culture and competitive activity. The importance of environmental education of students for building a scientifically conscious, valuable and responsible attitude to the environment and its protection and reproduction, is supported.

42. Вълчев В., Чумпалова П., Митева И., Станоева Р., Митева А., Самунева М., Скерлева Д., Приложение на физиотерапевтични методики в комбинация с дерматологично лечение при постоперативни и посттравматични цикатрикси при спортисти, Medical magazine, 2018, 56:36-38.

Резюме: Спортните тренировки, независимо дали са професионални или непрофесионални са отличен начин да поддържаме тялото и духа си в добра форма. Понякога спортът има и своите негативни последици за здравето – например спортните травми, при които се нарушава целостта на кожата или спортните фрактури, които изискват операции. Постоперативните и посттравматичните цикатрикси при спортистите са неизменна част от живота им. Използването на различни комбинации от ултразвукова терапия с богат набор от медикаменти като контактни средства и с други физикални фактори, е добре познато и често използвано в ежедневната практика на всеки специалист по Физикална и рехабилитационна медицина.

Resume: Sports training, whether professional or non-professional, is a great opportunity to keep your body and spirit in healthy condition. Sometimes sport has its negative health consequences – for example, sports injuries that damage the integrity of the skin or sports fractures that require surgery. Postoperative and post-traumatic scars in athletes are an integral part of their lives. The use of various combinations of ultrasound therapy with a wide range of drugs such as contact agents and other physical factors is well known and often used in the daily practice of any specialist in physical and rehabilitation medicine.

43. Янкова Н., Славова В., Панайотов В., Вълчев В., Кожни наранявания в тренировъчни условия и тяхната превенция във вдигането на тежести, 2018, НСА прес, 1, 184-193.

Резюме: Във вдигането на тежести по време на тренировъчните занимания има голяма вероятност за заразяване вследствие на прекия контакт с лоста на щангата, а същото се случва и на състезателите от различни спортни дисциплини, които използват вдигането на тежести като основно или помощно средство за постигане на подобрене на качеството сила (спортни игри, борба, джудо, футбол и др.). Големият брой кожни наранявания, получени по време на учебно-тренировъчната дейност най-вероятно е резултат от пренебрегваните превантивни мерки, от интензивността на спортните занятия, максималните тежести и натоварвания, на които са подложени състезателите по време на тези занятия. Особено внимателни следва да бъдат треньорите по отношение на профилактиката на спортните кожни наранявания поради високата им честота. Голямото влияние, което уврежданията на кожата (независимо от честотата им) оказват върху спортните постижения, изисква да бъдат прилагани различни средства и методи за ограничаване и/или предотвратяване на подобни кожни наранявания.

Resume: In weightlifting during training activity, there is a high probability of infection due to direct contact with the barbell lever, and the same happens to athletes from different sports who use weightlifting as a primary or auxiliary means to achieve improvement of strength (sports games, wrestling, judo, football, etc.). The large number of skin injuries received during the training activity is most likely the result of neglected preventive measures, the intensity of sports, the maximum weights and loads to which athletes are subjected during these activities. Coaches should be especially careful about the prevention of sports skin injuries due to their high frequency. The great impact that skin injuries (regardless of their frequency) have on athletic performance requires the application of various means and methods to limit and/or prevent such skin injuries.

44. Янкова Н., Славова В., Панайотов В., Вълчев В., Капанджиев И. Кожни наранявания в тренировъчни условия в силовия трибой и тяхната превенция, 2018, НСА прес, 1, 194-203

Резюме: При различните спортове по време на тренировъчните занимания на състезателите има риск от нараняване целостта на кожата с последващо кървене и риск от инфектиране. Контактните спортове правят спортистите особено уязвими към вирусни кожни заболявания. Поставянето на точна диагноза и вземането на основни превантивни мерки по време на тяхната подготовка е от съществено значение за предотвратяването на разпространението на вирусните кожни инфекции. По литературни данни кожните заболявания представляват повече от половината (56%) от всички инфекциозни заболявания в състезателните спортове за периода от 1992 до 2005 г.

Resume: In various sports during the training activities of the athletes there is a risk of injury to the integrity of the skin with subsequent bleeding and risk of

infection. Contact sports make athletes particularly vulnerable to viral skin diseases. Accurate diagnosis and basic preventive measures during their preparation is essential to prevent the spread of viral skin infections. According to literature data, skin diseases represent more than half (56%) of all infectious diseases in competitive sports for the period between 1992 and 2005.

45. Вълчев В., Чумпалова П., Манчев А., Тумбев Л., Стоименова-Попова М. Цикатрикси след стероидно акне при професионални и непрофесионални спортисти след спирането на системната употреба на анаболни стероиди, Medical magazine, 2019, 3: 32-33.

Резюме: Цикатриксите при професионални и непрофесионални спортисти са резултат от прекарани кожни заболявания – най-често акне провокирано от системната употребата на анаболни стероиди или след нарушаване целостта на кожата при постоперативни или посттравматични състояния при спортисти, когато е засегната и дермата. Когато имаме повърхностно нарушение на целостта на кожата е засегнат само епидермиса, тогава кожата зараства без образуване на белег. Ако е засегната дермата заздравяването е с образуване на цикатрикс. Цикатриксът е новообразувана съединителна тъкан, която замества нормалната кожна структура. Формата и големината на цикатрикса зависят от вида на увредата. Цветът на белега зависи от давността му.

Resume: Cicatrices in professional and non-professional athletes is the result of previous skin diseases: most often acne provoked by the systemic use of anabolic steroids or after disruption of the skin integrity in postsurgical or post-traumatic conditions in athletes, when the dermis is also affected. When there is a superficial impairment of the skin integrity, only the epidermis is affected and the skin heals without scarring. If the dermis is affected, healing involves the formation of cicatrices. Cicatrix is a newly formed connective tissue that replaces the normal

skin structure. The shape and size of the cicatrix depends on the type of injury. The color of the scar depends on the time of injury.

46. Димитрова Е., Стоименова-Попова М., Чумпалова П., Тодоров А., Тумбев Л., Вълчев В. Витамин Д и шизофрения, *Medical magazine*, 2019, 4: 56-58.

Резюме: Витамин D се съдържа в храната от растителен произход, като витамин D₂ (ергокалциферол) и в храната от животински произход, като витамин D₃ (холикалциферол). Специфичното за този витамин е, че синтезата му винаги изисква присъствието на ултравиолетова светлина (UVB). В човешкото тяло, например витамин D се синтезира почти на всички повърхности на тялото, в герминативната зона на епидермиса. Връзката между пониженото серумно ниво на витамин D и шизофрения е актуален въпрос в световен мащаб, поради все още ограничения брой проучвания свързани с темата, както и поради тежките медицински, социални и често с лоша прогноза последици вследствие на заболяването. В допълнение към момента в България няма публикувани данни засягащи темата за витамин D и шизофрения, свързани с популацията ни.

Resume: Vitamin D is found in foods of plant origin, such as vitamin D₂ (ergocalciferol) and in foods of animal origin, such as vitamin D₃ (cholicalciferol). The specificity of this vitamin is that its synthesis always requires the presence of ultraviolet light (UVB). In the human body, for example, vitamin D is synthesized on almost any surfaces of the body, in the germinal zone of the epidermis. The association of decreased serum vitamin D levels and schizophrenia is a topical issue worldwide, due to the still limited number of related studies, as well as the severe medical, social and often poor prognosis of the disease. In addition, in Bulgaria there are currently no published data concerning the topic of vitamin D and schizophrenia related to our population.

47. **Вълчев В. БАКТЕРИАЛНИ, ВИРУСНИ И НЕИНФЕКЦИОЗНИ
ДЕРМАТОЗИ ПРИ СПОРТИСТИ, НСА ПРЕС, Еспринт, 2019**

Резюме: Познаването на симптомите на най-честите спортни дерматози би помогнало за ранното разпознаване и лечение на професионалните и непрофесионалните спортисти.

Resume: Knowing the symptoms of the most common sports dermatoses would help in the early recognition and treatment of professional and non-professional athletes.